

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, September' 28-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Számos Regimentek, vagy is inkább csak Regiment - törzsökök vettek, mint mondják, parancsolatot, hogy útjokat a Pyreneumi hegyek felé vegyék, 's hogy, mint ezt is mondják, a' tiltott portékáknak titkon való behoztatását és a' Spanyol Országból Francia Országba szaladott békételeneknek a' hazával való közösüléseket akadályoztassák.

A' Bayonnéből Sept. 6-dikán indúlt tudósítások szerint Saragossában nagyon fontos dolog fordúlt elé. Az armádának egy része a' Generalis Riegó vezérlése alatt, új Revolúziót akart csinálni, hanem a' plánuma felfedeztetvén, Generalis Riegó elfogattatott 's a' Leridai erős várba vitettetett.

Az Alsó Pyreneumi Departamentből Oleronból, ekképpen irtak ugyan ezen történetről Sept. 5-dikéről: — „Éppen most ese tudomra, hogy Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napjain nagy nyughatatlankodás fordúlt elé, azért, hogy itt proklamálni akarták a' Respublikát. A' plánuma, a' Polgári Kormányozónak La Morénának állhatatos magaviselete-miatt szenvedett hajótörést. Az özszeesküvésnek feje, néhány Francia tisztekkel, 's az Özszeember nevű volt Ujság' Redaktorával együtt, Generalis Riegó volt. Hanem a' sergeknek más része nem tartott velük.

Számos személyek elfogattattak, és Riegót, a' ki futásra vette a' dolgot, kergetik. —

A' Párisi Gazette is közöl ugyan ezen történetről, a' maga' magános levelezőjétől, egy tudósítást. Már ez sokkal újabb dátumú. Sept. 8-dikán indúlt Bayonnéből. A' foglalata ez: — “

„Minket arról tudósítanak a' mi Oleronból Sept. 6-dikán indúlt leveleink, hogy Saragossában Aug. 30-ikán nevezetes özszeesküvés ütött ki. Generalis Riegó, valami Cagnet-de-Montarlot nevű Francia Emigrans, a' ki régebben a' Homme-Gris Ujságlevelék' Redaktora volt, 's több más Francia Szökevények által segítettvén, a' Respublikát proklamálni mérészlette. Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napján nagy zengés uralkodott. Hanem a' sergek nagyobbdon ellene szegezték magokat az Özszeesküvés' Szerzőjinek, 's így történt, hogy ezek a' magok' plánumjokat a' város lakosai nagyobb részének örömeire, végre nem hajthatták. Már az Özszeesküvés' tagjai közzül többek elfogattattak. Riegó futásra vette a' dolgot, de utánna eredtek, 's éppen most olly hír kerekedett szárnyra, hogy elfogták 's a' Leridai kemény várba zárták volna. —

„Mi úgy halljuk Madridból (így folytatja szavait a' Gazette), hogy Király és Királyné ö Felsegek Sant Ildefonsóból Es-

curial felé folytatván útjokat; midőn Segoviában néhány minutáig megállapodtak volna, oly közönséges kiáltozás által fogadtattak: Éljen a' Király! Éljenek a' Bourbonok! Veszzen-el a' Constitúzió! —

„Azt beszéllek, hogy Biskáyában, Alavában, Navarrában, és Guiposkovában a' nép a' most uralkodó systema eránt tellyességgel nem jó indulattal viseltetvén, ez adott volna alkalmatosságot arra, hogy az Országban több Regimentek parancsolatot vegyenek az ezen Északi tartományok felé való útnakindulásra: hanem mások sokkal meszszebb-néző okait gondolják annak, hogy ezen katonaság erre felé gyülekezik. —

„A' Madridban lévő Francia Követ Legarde, panaszt tett a' külső dolgokra ügyelő Spanyol Ministernél, ezért, hogy a' Regulateur nevű Journál, a' melly Madridban Francia nyelven irattatik, a' külső Országglószékek 's legkülönösebben Francia Ország ellen naponként nagyon rút mocskolódásokat hirdet-ki. De nem lett semmi sikeres fogamatja panaszának. —

„A' Kataloniai Regiment parancsolatot kapott, hogy sietve Új-Kastilia felé vegye útját, a' hol, mint mondják, attól tartanak, hogy közönséges támodás fog kiütni a' Constitúzió ellen.

„A' Patrióta társaságok meghatározták, hogy társaságaikban minden titulusokat eltöröljenek, 's egymás eránt csak a' Polgár titulussal éljenek. Ugyan ezen intézetet, melly az 1792-tödik esztendőbeli Francia Jákobinusoknak követtetése, Spanyol Országban is bevették több Municipális tisztikarok.“

Egész felvilágosodott tudósításokkal még nem szolgálhatunk a' Saragossai történetekről. Annyi bizonyos, hogy ott nagyon veszedelmes környülállások közzé helyeztetődött a' közönséges csendesség. A' történet még eddig legnyilvánosságokban azon levelekben beszélttetik elé, a' mellyek Sept. 5-dikén indultak Saragossából, 's a' mellyeknek ennyiben áll summas foglalatok: —

Az alatt, míg Gen. Riegó az igazgatása alá tartozott tartománynak Tiera-Baja nevű vidékein egy kerületet tett volna, Saragossában valami siket pezsgés támodván a' nép közt, ez arra indította a' tisztikarokat, hogy olly intézeteket tegyenek, hogy a' csendességnek megháborittatására czélzó iparkodásokat, mellyeknek már jelei mutatták magokat, elhárithassák. Olly hírkelt vala szárnyra, hogy némelly emberek Aug. 29-ikére virradó éjjel ekképpen kiáltoztak volna a' piaczon: Éljen a' Respublika! Ezen kiáltozás nyughatatlan gondolkodást gerjesztett az elmékben. Valami Villamor nevű embert beadtak, hogy ő lett volna a' kiáltozás' kezdője, 's őtet azonnal elfogták. Aug. 31-dikén azonközben rendkívülvaló Kurir érkezvén Madridból, ez olly parancsolatot hozott Riegóhoz, hogy a' Fő Kapitányságot azonnal adja által a' tartomány' Polgári Kormányozójának, maga pedig vegye útját Leridába, 's ott legyen felvigyázás alatt. Egyszersmind tisztik is többek vettek parancsolatot, hogy a' várost oda hagyván vegyék útjokat külömbkülömb megnevezett helyekre. A' Constitúzió nevű Regiment is parancsolatot kapott, hogy vegye útját Kataloniába. A' Polgári

Kormányozó pedig még ez napon Proklamációt intézett a néphez, a melyben egyebek közt ezen szavak fordultak elé: „Ha elöttetek azon gonosz cselekedetek, mellyeket el akarának követni, annak idejében, a magok tellyes kiterjedése szerint le fognak rajzoltatni, hideglelési részketés fog meglepni benneteket, és csudálkozni fogtok azon, hogy illy nagy gonoszság valamely emberi szívben csirázhatott ki. Azonközben addig is, míg mindenekeket megtudhatnátok, tudjatok-meg mostanában is ennyit: hogy életeteknek, tulajdonaitoknak, és Constitútiótoknak, egy Faktzió' bolond dühösségének áldozatjává kellett volna lenni; s hogy egy résznek tagjai azon iparkodtak csábító fogások alatt, hogy Saragossa városát a retentőségek, a fejetlenség, a halál, és a zürzavarok Cháosává tegyék.“ —

Mint hogy Gen. Riegó ezen Kurirnak Saragossába lett érkezésekor nem volt jelen ezen városban, erre nézve a Polgári Kormányozó azonnal egy tisztet küldött el, hogy néki a Madridból érkezett rendeléseket megvigye, s egyszersmind, hogy azt is adja tudtára, hogy azon helyről, hol ezen tiszt találni fogja, azonnal és egyenesen vegye útját Lerida felé, a nélkül, hogy elébb Saragossában megjelenne. Ezen tiszt Saragossától 10 mértföldnyire Bujarolo:z nevű helységben találkozott Riegóval, ki, a dolgot megértvén, úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy ő vissza fog térni Saragossába, s oda valóssággal vissza is indult, hanem a tiszt, egy oldalfélt való úton őtet megelőzván, célzását meggátolta, tudni illik az által hogy Saragossába Sept. 2 dikhén virradólag megérkezvén, a Polgári Kormányozót Riegónak célzása felől tudósította, a ki azon-

nal megtette az ellenkező rendeléseket; fegyveres csapatokat küldött elejébe; s a nemzeti sereget is kiállította az őrző sereggel és számos polgárokkal együtt. Tanácsot is tartott a dolog eránt, melyben olly határozás tétetett, hogy Riegó' elejébe Deputázió küldtessék, a melly őtet vegye arra, hogy ne jöjjön Saragossába. Ezen Deputázió őtet a várostól két órányi távolságra Puebla nevű faluban találta. A Deputáziónak tagjai voltak: Generalis Torres, Constitúziós Alcade Bagices, s Oberster Caminero — kiknek tanácslását végezetre Riegó elfogadván, Lerida felé haladék nélkül útnak indult. Hanem útjában, September 3-dikhán, Proklamációt intézván a Saragossai őrző sereghöz, abban a maga Patriótai gondolkodása módját dicséri, s az ellen, hogy hivatálától illy rendetlenül fosztatott-meg, panaszkodik. —

Az ő letétetetésének okáról azonközben nagyon sokféle hírek keringenek, valamint szintén azon Összeesküvésről is, melyről a Polgári Kormányozó a maga feljebb említett Proklamációjában emlékezett. Az elfogattatott személyek ellen folytatandó pernek kimenetele mindeket világosságra fog hozni.

A melly tudósítások az Arragoniai történetekről ezen mai M. Kurirunk' elején talátnak, a Sept. 14-dikhén indult Párisi Ujságleveleknek nagyon summás foglalatjaik valának. Az éppen itt feljebb eléfordult hovebbecke tudósítás is hasonlóképpen a Francia Ujságlevelekből vétetett, s ez már újabbacska, minthogy a Sept. 16-diki Ujságlevelekben talátnak. De a melly felől meg kell jegyezni, hogy némely Ujságlevelekben, illy kezdő sza-

vak bocsáttattak elejébe: „Az a' gyanú, hogy a' Revolúziós rész azon dolgozzék, hogy a' maga' széles kiágazása által a' Monark iának, még Spanyolországban fenn álló, csak árnyék-képét is semmivé tegye, s a' Respublikának és a' Nemzeti Conventnek felállítatását siettesse, a' Saragossából érkezett legújabb tudósítások által tellyesen megvalóságosított. Beszéli azonközben, hogy az Aranykút béli Orátorok a' plánuinak semmivétettetéséről hamarabb tudósítatván, mint az Országlószék, minden iparkodással azon dolgoztak, hogy az ezen tárgyról folyó beszédek nagyításoknak lenni a' néppel elhitethessék, Riegót pedig minden vádak ellen, mellyekkel terheltetett, oltalmazták.“

Hanem akármelley felől tekincsük is ezen környülállásokat, minden esetben nagy homály fedi még most ezen egész dolgot, annyival is inkább, hogy a' Saragossai Polgári Kormányozó Sept. 4-dikén egy 2-dik Proklamátziót intézván a' néphez, ebben azt mondja: Hogy a' Riegó' letéttetésének semmi öszszecsatólódása nincsen azon öszszeesküvéssel, melly által a' Respublika' felállítatása tárgyoztatott.

* * *

A' mi Madridi tudósításaink csak Sept. 3-dik napjáig terjeszkednek. Fontosabb foglalatjok ennyiben áll:

A' Sept. 1-ső napján kijött Univerzalban egy több tekintetben nevezetes nyilatkozatás találtatik, mellyet a' Madridi ügynevezett Militzia (polgárkatonaság) az Aug. 20-dikán és 21-dikén eléfordúlt törtenetekre nézve intézett ezen tartomány-

nak Politikai Kormányozójához, s a' melyben illy kifejezések olvastatnak: — „Hanémelley előrenemvigyázók a' magok gondolatlan buzgások által ragattatván, a' szabadság' és törvény' neveiket nyelveiken pengetni, s azonban az elsőt lábaik alá tapodni a' másodikat pedig kicsufolni akarnák, az ilyeneknek azt jóvallja a' Militzia, hogy ennekutánna bölcsőbbek és vigyázóbbak legyenek. Ha a' közönséges csendességet többé valamely Faktzió vagy a' gyalázatos indúlatoskodás, meg fogják háborítani, ekkor a' Nemzeti Militzia is kötelességének fogja esmérni, hogy mind annak mind ennek gátat tegyen. Azok a' szomorú de hasznos tudományok, mellyeket nekünk a' Revolúziók adtak, arra tanítanak bennünket, hogy a' Faktzióról a' Fejétlenségre csak egy lépés vagy, de a' melly mind azok között a' legveszedelmesebb, a' mellyeket valamely nemzet tehet. Remélnjük, hogy Spanyol Ország ment fog ezen lépéstől maradni, mint-hogy ha ezen Hydra a' maga' fejét fel akarná emelni, az ő' semmivétettetésére minden jó emberek fegyverhez fognak kapni. Excellentiás Ur! a' Militzia úgy itél, hogy gondolatait elég nyilvánóságosan kimagyarázta, s az Országlószék előtt azon kívánságát, hogy ez, a' törvényeket, az efféle sérelmes megtámodtatások ellen erős és hatalmas kezekkel védelmezze, eléggé kinyilatkozattatta, a' nélkül mindazáltal, hogy magát ezen Militzia az Országlószék' akaratja' betöltetésére, mint eszközt ajánlaná, mivelhogy ő, mint szabad és független sereg, a' Constitúciónak és a' törvényeknek mindenkor az ő' első oltalmazójok akar maradni.“ —

Ezen nyilatkozatáson sok féle módon törlik a' fejeket az Aranykút' Orátorai, sok-

féleképpen magyarázzák, 's a' többféle magyarázatokhoz képpeszt ez, némelyek előtt kedvet talált, mások boszszankodnak érette. Sept. 2-dikán estve olly hevesen veteledtek felette az Orátorok, hogy végezetre nagy zürzavarok között 's nagy mérgeledéssel oszlottak széllyel.

Az új Hadi Minister Generalis Cantador valósággal nem fogadta-el a' Ministerséget. ŐtetKarthagenában, a' hollakott, kineveztetése után azonnal boszszúsággal illette a' nép. Estve Charivari (macskanyivogási) muzsikát csinált az ablaka alatt, 's a' Traga-la-perrót éneklette. A' Király, Generalis Gregorió Rodrigez nevű, hasonlóképpen nagyon idős, Ágyuzó General-Lieutenantot nevezte helyébe Hadi Ministerré: hanem a' Liberalis rész ennek kineveztetésével még kevesebbé van megelégedve, mint az előbbenivel volt; elégtelennek, az eltöröltetett Inquisitzió' barátjának 's egyéb effélének nevezvén a' közönséges levelekben, atra nogatja, hogy ez se válolja-fel a' Ministerséget.

A' Spanyol Liberalis és Frantzia Royalista írók szörnyen heveskednek egymás ellen, mellyre illy példát hoz-fel az egyik Bécsei Német Ujság: —“

„A' Gazette-de-Francében (úgymond) illy Czikkelly találatott Sept. 14-dikén: „Madridban a' Dühösködök' Journalja (a' Regulateur) a' Gazette-de-Francét folyton-folyva tiszteli a' maga elmés gunyolásaival. Megvalljuk, hogy mi ezen Journalnak, melyben az elveszettség a' hiúsággal, mint valamely díj-koszorú felett úgy vetélkednek, igen nagy köszönettel tartozunk; ez egy napot se mellöz-el a' nélkül, hogy a' mit mi a' szerencsétlen

Spanyol Országának állapotjáról 's a' minden Országok' úgy nevezett Liberalisainak valóságos plánumjaikról megmondotunk, mind meg ne erősítsen. Ezen plánumoknak a' célja éppen nem kisebb annál, hogy minden törvényes intézetek 's minden Dynastiák felfordittassanak, és hogy Európa gyászszal, ömlásokkal, vérrel és könyhullatással borítsák-bé. Ezen Madridi Jakobinusok olly kinyilt együgyűséggel mutogatják-ki a' magok átkozott célzássaikat, mint mi azokat tollök tellyességgel nem vártuk volna. De talám csak néhány gondolatlanok azok ököztök, kik a' parancsolat ellen, az ármáda derekát hebehurgyálkodva megelőzvé, a' táborozás' plánumát vigyázatlanságból kinyilatkoztatták. — „Mi sokkal nagyobb tekintettel viseltetünk Olvasóinknak gyenge érzése eránt, mint sem hogy itt mind azokat az alacsonyásokat leirni akarnók, mellyeket a' Madridi Maratok, az Európában, 's kiváltképpen Frantzia Országban, a' mélyet 10,000 Spanyol Sansculottokból álló sereggel meg akarnak hódoltatni, találató becsületes dolgok ellen kiárosztanak.

Úgy itélünk, hogy nem szükség többet beszélnünk azoknak meggyőzöttetésekre, a' kik még azon bánatos resultátumok eránt; mellyeket mi már még ezen Spanyol revólúzióának kezdetében megjövendeltük volt, kételkedhetnének. Egy olly Országban, hol az efféle dühösködök a' Legitimus Monárkhának szemek előtt 's az Orzáglótiszteknek helybehagyásával illy tudományokat kihirdetnek, a' legrettenetesebb történetek elkerülhetetlenek.“

Spanyol Amerika.

A' Csendes tenger' öbleiben lármá-

sodni kezdettek a' környüállások. A' Buenos-Ayresi tudósítások erősítik, hogy az azon tengereken vezérkedő Ánglus Admirális Hardy tovább nem engedi, hogy Peru a k partjait Lord Cochrane, Chili' Admirálissa tovább is megszállva lenni erőssítesse. A' Londoni Kurir ekképpen ír ezen dologról: — „Mi már régebben is jelentettük, úgy mond, hogy Lord Cochrane azon juson, hogy ő Chilenek hadi hajóival, a' Perui partokat megszállva tartja, több Ánglus hajókat, azon gyanura nézve, hogy Spanyol portékával volnának terhelve, letartóztatott, 's azokat a' nevezett Ánglus vezérnek kívánságára 's minden nyilatkoztatásaira is, mind ez ideig ki nem adta. Az is tudva van, hogy Hardy Ur maga Lord Cochranéhoz menvén, nálla ezen történetről személyesen panaszolkodott, de nem lett semmi sikere ezen fáradságának, minthogy azután Valparaisóba vissza érkezvén, ott, szóval, illy nyilatkoztatást tett egy Deputáziónak, melyet a' Valparaisóban lakó Ánglus kereskedők, kérdezősködni, hozzá küldöttek: — „Minthogy 1)ször, Chili' hadi hajóji sok Ánglus kereskedő hajós Kapitányokat 's egyéb Ánglus embereket megbántottak, 's a' Chiliben lévő Országlószék nem csak hogy az elfoglalt hajókat ki nem adatta, hanem azokról még hajós legényeket is vétetett-el 's kénszerített a' maga hajójin való szolgálatra — 's minthogy továbbá 2)ször, Chilenek hadi hajóji nem hogy egész Perú' partjait megszállva tarthatnák, hanem 12 mértföldnyi hosszúságú partjának megszállására sem elégségesek: erre nézve ő (Sir Hardy Tamás) arra határozta magát, hogy azon Hirdetését Chili Admirálisának, melly által Peru' partjait, a' mult esztendőben Augustushan, megszállott állapotban lenni kihirdettette, to-

vábbá nem fogja megesmerni (a' tromfot tromfal fogja ütni).“

Lord Cochrane azonközben még a' legújabb tudósítások szerint is, Arikát (Limán alól Délfelé) elfoglalván, az ott találtatott, nem csak Spanyol hanem Ánglus hajókat is letartóztatta. — Generalis San Martin, Chili' sergeinek fő vezére, Apr. 30-dik napján a' Huachói kikötőhelyben 1000 embereket hajóra ültetvén, azokkal valami titkos expedízióra evezett-el (gondolják, hogy Panama felé vette evezését).

N á p o l y.

A' Lipsia nevű, Auszriai Cs. Kir. Fregát, a' melly eddig a' Nápolyi tenger-öbölben állott, ezen öblöt Julius' 19-dikén oda hagyta, hogy a' Montecuculi és Huszár nevű hadi Briggekkel, 's az Arethusa nevű Goelettével a' Levantéra evezett, és ott addig is, míg Velenczéből a' Hebe nevű fregát is megérkezhetne, az Auszriai nemzeti kereskedő hajókat minden esetekben védelmezze. Olly rendelések vagnak ezen hajós csapat' vezérének Oberster Armeni Urnak elejébe adattatva, hogy a' hadakozó részek eránt ugyan tellyes és tökéletes neutralitást tarttson, de azonban mind azokat a' hajókat letartóztatassa, melyek az Auszriai kereskedő hajókat bántódással illetnék.

T r i p o l i s.

A' Velencei Ujságban illy tudósítás találtatik Tripolisból Aug. 21-dik napjáról: — „Olly parancsolatot vévén az itt lévő Pascha Bey a' Török Császártól, hogy hadi hajóit, a' Porta' számára tarttssa készen: ehezképpest innét nyolcz fegyveres hajók September' elején a' tengerre kiveezni szándékoztak; ezek elevezvén, egy máso-

dik hajós osztály is fog ugyancsak itt úthoz készülni, 's 20 napok' eltelte alatt ez is kivezni. Valamint az Egyiptomi Pascha által kiküldetett 12 hadi hajókat, úgy ezen Tripolisi hajós csapatokat is mind Ismail Gibraltar fogja vezérelni. A' Tunisból és Algierből hasonlóképpen minden órán kivezendő hajós sergek ellenben tulajdon magok Kommandánsaik által fognak vezéreltetni — 's mind ezek, minekutánna mind össze gyűltek, a' Capadan - Pascha (Török fő Admiralis) vezérlése alatt fognak csatázni, ki is, a' nélkül, hogy a' Görögök által gátoltatott volna, Rhodus-hoz mar megérkezett vala.

B é c s.

Császár és Király ö Felsége kívánt jó egészségben lévén, tegnap délután néhány Magyar és Német Granadiros Batalionoknak tüzzel való gyakorlási próbatartásokat méltóztatott szemlélni a' Bécs mellett Schönbrunn felé találtató Smölcz nevű, nagy kiterjedésű halmos vidéken.

A' Gazetta - di - Milano illy Ediktumot közölt Sept. 18 - dikán: —

„Azon tekintetből, hogy Gróf Luigi Porro Lambertenghy, Májlandi birtokos, a' már meghalt Marquis Giorgio Porro Lambertenghi' fija, a' Jul. 9 - dikén költ meghívásra a' meghatározott időpontig meg nem jelent, ujonnan parancsolja a' Velenczében lévő Cs. K. rendkívülvaló alsó Biztosság, hogy Gróf Porro a' Büntető törvényes könyvnek 492 - dik Czikkellye szerint, a' jelenlévő Ediktumának kiadattatásától számlálván legfeljebb 60 napok alatt a' Biztosság előtt jelennyen - meg a' végre, hogy azon büntétekből, mellyel vádoltatik, magát tisztítsa - ki, a' melly vád abban áll: hogy ő — 1) ször, egy olly özszees - üvésben részesült, a' melly oda célzot,

hogy Olasz Országban az Austriai Ország - lást a' Carbonarik' Sektája által, mellyet a' Lombard - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni, 's a' Pápa' Státusaiban és Piemontban lévő Sektistákkal is özszeecsatolni iparkodtak 's meghatároztak vala, felfordítsák — 2) ször, ezen célzással magát ezen titkos társasághoz csatolta — 3) ször, ezen társaságban az 1820 - dik esztendő Augustusának 29 - dik napján költ Felsőges Határozásnak kihirdettetése után is megmaradott, 's ezen társasághoz ezen időpontnak eltelése után is követőket szerezni, 's azt a' Lombard - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni iparkodott. Fenn nevezett Gróf Luigi Porro Lambertenghi tehát tudósittatik: hogy ő, ha ezen időszakasz is eltelvén az alatt a' mondott Biztosság előtt meg nem jelenik, úgy fog tartatni, mint a' ki azon bünt, mellyel vádoltatik, megvallotta, 's ehez képpent úgy fognak véle bánni, mint a' törvényekben meghatározatott

Költ Velenczében September' 15 - ikén 1821 - ben. Aláírták, az Elölülő 's t. “

Egyházi Státusok.

Romában September' 13 - dikán egy Bulla függesztetett - ki 's tétetett minden felé közönségessé az úgynevezett Carbonarik' társasága ellen, melly által ezen társaságnak tagjaira nézve halálos büntetés határozatott — az ő Cathechismussok megátkozottat, 's azok, kik őket bejelenteni tartozván ezt meg nem cselekszik, Excommunicatioval büntettetnek. — (Ezen Bulla a' jövő M. Kurirban fog találtatni.)

Magyar Ország.

A' Pisoni Ujságlevelek szerint, valamint itt Austriában, úgy ott is szörnyű

áradásai lévén a' Dunának, nagyon sok kárt okoztak az annak mellyékein lakó népeknek. Sok marha, sőt ember is vesztett oda.

Ugyan ezen Ujságlevelekben olvasuk, hogy Ferencz Károly ö Cs. Fő Herczegsége Püspökiben (Pischdorfban), a maga katonai gyakorlásának ideje alatt, mellyet a' már nevezett Vasas Regementnél tart, a' Primás ö Herczegsége palotájában lakott.

* * *

Magyar Országgi Tudományos Jegyzetek a' Pesti közönséges levelekből: —“

Bár melly kéméletlenül ítéljenek is az idegenek a' Hazánkbeli tudós törekedésekről, s hár melly igasságtalanul szóljanak is a' Hazánkbeli nem Magyar írók, Nemzeti Literaturánk' emelkedéséről: az igaz Hazafi amazoknak részrehajlását, ezeknek vakmerőségát megveti, és ha nem mutat hat is duzzadt kötetekben kikelő mély tudományos munkákat, mellyek most egész Európában igen ritkák; tisztelettel tekint a' kissebkekre is, és az időtől várván a' tökéletesedést, már az igyekezetet is nagyra betsüli, melly folyton folyva idővel nagyobb gyümölcsöket fog hozni. Ezen biztató örömtől indítván, közöljük Nemzeti Literaturánknak e' következő gyümölcseit:

„Polyhymnia. Két Könyvben írta Vályi Nagy Ferencz, a' Sáros Pataki Collegiumban Exegetica-Theológiát, Ekkle-

siai Történeteket, és Görög Literaturát tanító Professor. S. Patakon nyomatott Nádaskay András által. 1820.“

Ezen munka nem rég jött az Árús-Boltokba, s így ámbár nyomtatásának ideje a' múlt esztendőre esik, a' Közönség kezére jutása a' folyó esztendőre tartozik. Ezen kötetben foglaltatnak a' boldogútnak külömbféle Vers nemekben írt jeles Poétai darabjai, s ugyan azért kedvetetöbök az olvasásra. Mindenütt tiszta nyelv, elmésség, és világosság uralkodik benne, mellyre nézve már elég méltók, hogy minden Magyarnek kezében forogjanak. Még inkább megnyerheti pedig mindeneknek kedvét azon szép czél, hogy ezen munkának árra főképpen arra vagyon rendeltetve, hogy ugyan ezen Tudós Szerző által vitézi Versekben készült Homerus Iliássa, a' Magyar Literatura díszére kinyomattassék. A' munka előtt taláztatik ezen Tudós Férfiu élete leírása, a' hol egyszersmind megemlítetnek a' nyomtatásban kijött, vagy még írásban lévő munkái is; amazok közé tartoznak: Hunyady László történetei. — Pártos Jerusalem. — Odák, Horác Mértékein. — Homér Batrachomomachiaja. — Bion és Moschus Idylliumai. Ezek közé Homér Iliássa 24 énekben. — Magyar Poética. — Deák és Görög Verseinek gyűjteménye. — Prédikációk. Jegyzések a' Magyar Nyelv Természetéről. Méltó itten arról is megemlékezni, hogy ugyan az ö Deák Versei a' fellebb említett helyen és esztendőben kiadattak, mellyek az újabb Deák Poéták között méltó helyet foglalhatnak.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).